

GEFAD / GUJGEF42(1): 845-871(2022)

Yabancı Dil Öğretiminde Drama Etkinliklerinin Konuşma Becerisi Üzerine Etkisi*

The Effect of Drama Activities on Speaking Skills in Foreign Language Teaching

Murat ÇOKYAMAN¹, Hacı Ömer BEYDOĞAN²

¹Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim.
m.cokyaman@hotmail.com

²Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim.
hobeydogan@gmail.com

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 22.04.2021

Yayına Kabul Tarihi: 05.08.2021

ÖZ

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisi öğrencilerin kazanması gereken dört temel beceriden bir tanesidir. Bu çalışmada drama etkinliklerinin konuşma becerisi üzerine etkisi incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı karma yöntem tercih edilmiştir. Çalışma İç Anadolu Bölgesinde bir devlet okulunda 6. sınıfta öğrenim gören ders dışı etkinlikler kapsamında İngilizce drama egzersiz programına katılan 9 öğrenci ile yürütülmüştür. Drama etkinliklerinden önce çalışma grubuna ön test; etkinlikler sonunda da son test olarak performans testi uygulanmıştır. Çalışma süresince öğrencilerle 3 ayrı drama etkinliği gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler tarafından sergilenen drama performansları 3 farklı öğretmen tarafından performans rubriği ile değerlendirilmiştir. Drama etkinlikleri sonunda öğrencilerle görüşmeler yapılarak öğrencilerin süreçle ilgili görüşleri alınmıştır. Öğrencilerin performans testinden elde edilen sonuçlar SPSS 22.00 programı ile analiz edilmiş, performans rubriğinden elde ettikleri puanlar tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Son olarak öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin içerik analizi yapılmış ve böylelikle nicel veriler ile nitel verilerle birlikte yorumlanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerden drama etkinliklerinin öğrencilerin konuşma becerisini olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Drama etkinlikleri, Konuşma becerisi, Yabancı dil öğretimi

---

***Alıntı:** Çokyaman, M. ve Beydoğan, H.Ö. (2022). Yabancı dil öğretiminde drama etkinliklerinin konuşma becerisi üzerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 845-871.

ABSTRACT

Speaking skill is one of the four basic skills that students must acquire in foreign language teaching. In this study, the effect of drama activities on speaking skill was searched. For this purpose, the mixed method was preferred, in which both quantitative and qualitative research methods were used. The study was conducted with 9 sixth grade students who attended the English drama program within the scope of extracurricular activities in a public school in Central Anatolia Region. Performance test was applied to the study group as a pretest before the drama activities, and as a posttest after the drama activities. Throughout the study, three drama activities were held. Drama performances of students were evaluated with a performance rubric by three different teachers. After the drama activities, the students were interviewed and their opinions about the process were determined. The results of performance test were analysed with SPSS 22.00 program and the scores obtained from the performance rubric were interpreted in a table. Finally, the content analysis of the data obtained from the interview form was made and quantitative data were interpreted along with qualitative data. It was concluded that drama activities positively affect students' speaking skill according to the results.

Keywords: *Drama activities, Foreign language teaching, Speaking skill*

GİRİŞ

Yabancı dil öğretimi, belirli bir amaç doğrultusunda ana dil dışında herhangi bir dili kullanmada yeterlik kazandırma etkinliği olarak tanımlanabilir. Sanayi devrimi sonucu ortaya çıkan ekonomik, siyasi ve teknik gelişmeler yabancı dil öğretiminin yaygınlaşmasında etkili olmuştur. Cumhuriyetin kurulması ile birlikte başlayan sanayileşme ve hizmet sektörlerindeki gelişmeler sonucu Türkiye’de yabancı dil öğretimine oldukça önem verilmiştir. Cumhuriyet dönemi yabancı dil öğretimi incelendiğinde başlangıçta ağırlık Fransızca iken, izleyen yıllarda Almanca ağırlık kazanmıştır. 1950’li yıllardan itibaren, Türkiye’nin Kuzey Atlantik Paktına girişi ile İngilizce öğretimi yaygın kullanım alanı bulmuş ve baskınlık kazanmıştır. Özbay (2003) Türkiye’de yabancı dil öğretimi denilince akla ilk İngilizce öğretimi geldiğini ifade etmektedir. Bu çalışmada “yabancı dil öğretimi” ifadesiyle İngilizce kastedilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan birçok yöntem vardır. Bunlardan bazıları Dilbilgisi-Çeviri yöntemi, Direkt Yöntem, İşitsel-Dilsel Yöntem, Bilişsel Yöntem, Seçmeli Yöntem ve İletişimsel Yaklaşım olarak sıralanmaktadır (Richards ve Rodgers 1997). Bu

çalışmada iletişimsel yaklaşım tekniklerinden biri olan dramanın yabancı dil öğretiminde konuşma becerisini geliştirmedeki etkisi araştırılmaktadır.

İletişimsel yaklaşım, diğer yöntemlerden farklı olarak dilin gerçek yaşam durumlarında bir iletişim aracı olarak kullanılmasını temel almaktadır. Öğrenciler dili karşılıklı diyalog, grup etkinlikleri, rol yapma (drama), eğitsel oyunlar ve problem çözme gibi etkinlikler aracılığıyla edinirler. (Demirel, 1999). İletişimsel yaklaşım temeline dayanan drama öğrencilerin hem iletişim becerilerini geliştirebilecek hem de gerçek yaşam deneyimleri sağlayabilecek bir potansiyele sahiptir. Adıgüzel'e (2014) göre yaratıcı drama; bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak bir amacın veya düşüncenin, doğaçlama, rol oynama vb. tekniklerden yararlanılarak canlandırılmasıdır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere drama bireylerin duygu ve düşüncelerini yansıtabileceği bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Drama başka bir ifade ile yaparak yaşayarak öğrenmek, iletişim kurmak ve dolayısıyla da kendini ifade etmektir. Bir dilde iletişim kurabilmek ve kendini ifade edebilmek başta konuşma olmak üzere dinleme, okuma ve yazma olmak üzere dört temel beceride yetkin olmayı gerektirmektedir. Bu bağlamda konuşma becerilerinin geliştirilmesinde drama etkinlikleri kullanılması iyi bir seçenek olabilir.

Konuşma becerilerinin geliştirilmesinde drama etkinliklerinin kullanımı birçok avantaj sağlamaktadır. Bu bağlamda drama etkinlikleri öğrencilere edindikleri yeni bir dili doğal ortamda kullanma fırsatı sunmaktadır. İkinci (2019) dil öğrenme ortamlarının sahip olması gereken özelliklerden birisinin de dilin doğal olarak konuşulduğu alan olduğunu vurgulamaktadır. Belhan (2014) drama etkinliklerinde öğrencilerin, kendilerinden konuşmalarını bekleyen öğretmen ve sınıfın önündeki durumun (doğal olmayan ve psikolojik baskı unsuru oluşturan ortam) aksine stressiz ve doğal bir atmosferde konuşmak için ellerinden geleni yaptıklarını belirtmektedir. Dolayısıyla drama etkinliklerinin öğrenci motivasyonunu arttıran bir faktör olduğu söylenebilir. Bu bağlamda stres ve kaygının en aza indirildiği durumlarda öğrenen motivasyonunun arttığı ve öğrencilerin konuşmak için daha istekli olduğu sonucuna ulaşılabılır.

Drama kendine has özellikleriyle öğrencilere işbirlikçi bir öğrenme ortamı sunarken aynı zamanda her öğrenciye kendi öğrenmelerini oluşturabileceği ya da kendini ifade edebileceği bireysel alanlar sunmaktadır. McCaslin (1999) eğitimde drama kullanımının öğrencilere bağımsız düşünme ve iş birliği becerilerini geliştirme fırsatı sağladığını belirtmektedir. Drama ile her bir öğrenci fiziksel ve bilişsel yetenekleri doğrultusunda performansını sergilerken, ortaya konulan sonuç ise bir takım çalışmasının ürünüdür.

Dramanın konuşma becerilerini geliştirmesinde en önemli faktörlerden biri de geleneksel sınıf yapısının dışına çıkması olduğu söylenebilir. İkinci (2019) dramanın geleneksel öğretim yöntemlerinden ayrılarak modern öğretim yöntem ve tekniklerini içeren önemli bir yabancı dil öğretim yöntemi olduğunu vurgulamaktadır. Yabancı dil sınıflarında genellikle Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method) esas alınarak dilbilgisi öğretimi ve çeviri ağırlıklı bir yöntem izlenmektedir. Bu sebeple öğretim öğretmen merkezli bir yapıya sahiptir. Dramada ise öğrenci merkezli ve iletişimsel yaklaşıma uygun şekilde planlanan bir öğretim yapısı mevcuttur. İletişimsel yaklaşıma göre; dil öğrenmenin temelindeki amaç yazılı ve sözlü iletişimin sağlanmasıdır. Dolayısıyla öğrencilerin kuralları öğrenmek ve kalıpları ezberlemesi yerine, dili iletişim amacıyla kullanması yani öğrendiklerini anlaması ve kavraması, kavradıklarını da buldukları ortamlarda kullanması önemlidir (Bergil, 2010).

Drama yukarıda bahsedilen bu özellikleri sayesinde öğrencilerin yabancı dilde konuşma oranını arttıran bir faktördür. Dolayısıyla öğrencilerin daha çok konuşmasına olanak sağlayan bu yöntem öğrencilerin konuşma becerilerini oluşturan diğer alt becerileri de olumlu etkilemesi beklenir. Pesen (2016) drama ve müziğin dinleme ve okuma yazma ve konuşma gibi becerileri geliştirmesinin yanı sıra telaffuz, kelime bilgisi, dilbilgisi, ritim ve tonlama becerilerini de olumlu etkilediğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak drama etkinliklerin yabancı dil konuşma becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Dolayısıyla drama etkinliklerinin etkili bir şekilde kullanılmasının yabancı dil konuşma becerilerini geliştirilmesinde önemli katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada drama etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin yabancı dil konuşma becerisine etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrencilerde drama etkinlikleri öncesinde ve sonrasında uygulanan öntest ve sontest puanları arasında bir farklılık var mıdır?
2. Drama etkinlikleri sonrasında öğrencilerin konuşma performans düzeylerinde anlamlı bir gelişme var mıdır?
3. Drama etkinliklerinden sonra öğrenciler yabancı dil konuşma becerileri açısından kendilerini nasıl değerlendirmektedirler?

Araştırmanın Önemi

Drama etkinliklerinin öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerine etkisini tespit etmek için öğrencilerin İngilizce konuşma performansları rubrikler kullanılarak; bilişsel boyuttaki zihinsel durumları yazılı testlerle; duyuşsal olarak kendilerini algılama düzeyleri ise öğrencilerle yapılan görüşmelerle belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda üç farklı kaynaktan veri toplanarak veri zenginliği sağlanmıştır. Araştırmada drama etkinliğine dayalı bulguların yabancı dil konuşma becerisinin, bilişsel, psikomotor ve duyuşsal bütünlüğe katkısını ortaya koyması açısından önem arz etmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Drama etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin yabancı dil konuşma becerisi üzerine etkisinin araştırıldığı bu çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda performans rubriği ve performans testi; nitel boyutunda ise görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırmanın nicel boyutunda tek gruplu deneysel araştırma deseni tercih edilmiştir. Deneysel araştırmalar sebep-sonuç ilişkilerini ortaya koymak amacı ile araştırmacının

kontrolünde gözlenmek istenen durumların tespit edildiği araştırma modelleridir. Franken&Wallen (2006) deneysel araştırmaların hem bir değişkenin etkilerini gözleme hem de neden sonuçlarını belirlemede en geçerli ve güvenilir yol olduğunu vurgulamaktadır.

Çalışmada tek gruplu öntest-sontest desen tercih edilmiştir. Literatürde zayıf deneysel desenler olarak da bilinen bu desende deneysel işlemin etkisi uygulama öncesinde ve sonrasında olmak üzere aynı ölçme aracı kullanılarak tek bir grup üzerinde yapılan ölçümle test edilir. Bu desende iç geçerliliği tehdit eden faktörler kontrol edilememektedir ve seçkisizlik söz konusu değildir. (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016). Bu desenden elde edilen sonuçlar gerçek ve yarı deneysel desenlere göre daha az güvenilirdir. Bu yüzden deneysel işlemde elde edilen sonuçlar performans rubriği ve öğrenci görüşme formundan elde edilen verilerle desteklenmiştir. Tek gruplu öntest-sontest deneysel desen ve yapılan işlemler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tek Gruplu Öntest-Sontest Deneysel Desen

Grup	Öntest	İşlem	Sontest
Deney	Performans Testi	Drama Etkinlikleri	Performans Testi

Tablodan anlaşılacağı üzere drama etkinlikleri araştırmanın bağımsız değişkeni ve öğrencilerin başarı durumları ise bağımlı değişkendir. Bu bağlamda drama etkinlikleri ile öğrencilerin başarı düzeyi arasındaki ilişki incelenmektedir. Araştırmanın nicel boyutunun ikinci kısmında ise öğrencilerin drama etkinliklerindeki performansları bir performans rubriği ile ölçülmüş ve rubrikten aldıkları puanlar incelenmiştir.

Araştırmanın nitel boyutunda ise görüşme yönteminden faydalanılmıştır. Görüşme, nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan yöntemlerden bir tanesidir çünkü bireylerin görüşlerini, deneyimlerini, duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarma yönünden güçlü ve iletişimin en yaygın biçimi olan konuşmayı temel almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bireylerin drama hakkındaki görüşleri, çalışmanın bireyler üzerindeki etkisini ortaya koymak açısından önemlidir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında İç Anadolu Bölgesinde bir devlet okulunda 6. sınıfta öğrenim gören ders dışı etkinlikler kapsamında İngilizce drama egzersiz programına katılan 9 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda çalışmada veri olarak zengin durumların elde edilmesi ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin de yeterli olması açısından okulda yer alan mevcut beş adet 6. sınıf şubesinden bir önceki eğitim-öğretim yılında yabancı dil ağırlıklı hazırlık sınıfı olan 2 şube hedef örnekleme olarak seçilmiştir. Bu sınıflara ders dışı etkinlik olarak İngilizce drama egzersiz programı açılacağı ve katılımın gönüllülük esasına dayalı olacağı duyurulmuştur. 50 öğrencinin yer aldığı 2 sınıftan 13 öğrenci etkinliklere katılım formunu doldurmuş ancak toplam 9 öğrenci düzenli olarak etkinliklere katılım sağlamıştır. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı

		Kız	Erkek	Toplam
Deney	f	7	2	9
	%	77.77%	22.23%	100%

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak performans testi, performans rubriği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Performans Testi

Araştırmacı ve 3 İngilizce öğretmeni tarafından 50 maddelik bir soru havuzu oluşturulmuştur. Ardından bu sorular 1 eğitim bilimleri uzmanı ve 3 İngilizce öğretmenin görüşlerine sunulmuştur. Bu kişilerce maddelerin dil yapısı, uygulanan drama etkinliklerine ve öğrencilerin düzeylerine uygunluğu göz önüne alınarak, uygun olmayan soruların elenmesiyle 34 soruya indirilmiştir. Başarı testinin geçerliliği uzman görüşüne dayalı olarak belirlenmiştir. 34 soruluk başarı testi başka bir grup üzerinde pilot uygulaması yapılarak, soruların yapısı, işleyişi ve anlaşılabilirliği test edilmiştir. Pilot

uygulamadan elde edilen verilerin Cronbach Alpha Güvenirlilik Katsayısı ve madde ayırt edicilik indeksi hesaplanmıştır. Madde ayırt edicilik indeksi sonuçları şöyledir.

Tablo 3. Madde Ayırt Edicilik İndeksi Değerleri ve Yorumları

Madde Ayırt Edicilik İndeksi Değeri	Madde Sayısı	Sonuç
0,40 ve daha büyük	22	Çok iyi maddedir
0,30-0,39 arası	11	İyi bir maddedir
0,20-0,29 arası	1	Madde düzeltilmeli ve geliştirilmelidir
0,19 ve daha küçük	0	Zayıf bir maddedir

Crocker ve Algina (1986) ve Tekin'e (1996) göre madde ayırt edicilik indeks aralıkları Tablo 3'te yer almaktadır (akt. Büyüköztürk vd., 2016). Tablodaki madde ayırt edicilik indeksi değerlerine göre 34 maddeden sadece bir tanesi 0,30 değerinin altında yer almaktadır. Ayırt edicilik düzeyi düşük olan bu madde düzeltilerek teste alınmıştır. Öte yandan uygulanan başarı testinin Cronbach Alpha Güvenirlilik Katsayısı (α) ,796 olarak tespit edilmiştir dolayısıyla Özdamar'a (1999) göre ($0,60 \leq \alpha < 0,90$) başarı testinin oldukça güvenilir olduğunu söylenebilir.

Performans Rubriği

Öğrencilerin drama etkinliklerindeki performanslarını ölçmek için Pesen (2016) tarafından geliştirilen performans rubriği kullanılmıştır. Öğrenci performanslarını araştırmacı dışında 3 farklı İngilizce öğretmeni değerlendirmiştir. Rubrik sonucu elde edilen verilerin ortalaması alınarak KAPPA uygunluk testi yapılmıştır.

Görüşme Formu

Araştırmanın nitel boyutunda araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları 2 İngilizce öğretmeni ve 1 eğitim bilimlerinde görev yapan öğretim elemanı tarafından hazırlanmıştır. Ardından görüşme sorularını hazırlayan gruptan farklı 1 eğitim bilimleri uzmanı ve 3 İngilizce öğretmenin görüşleri alınarak görüşme sorularına son hali verilmiştir. Görüşme formuyla ilgili uzman görüşleri arasındaki uyumu tespit etmek için Miles ve Huberman'ın (1994) formülü " $(\text{Güvenirlilik} = (\text{görüş birliği} / \text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı}) \times 100)$ " kullanılmıştır. % 86 olarak hesaplanan güvenilirlik katsayısı, uzmanlar

arasında fikir birliği olduğunu ve dolayısıyla başarı testinin iç tutarlılığını göstermektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın deneysel boyutunda veri toplamak için ilk olarak öntest uygulanmış ardından drama etkinliklerine geçilmiştir. Drama etkinliği olarak “Old MacDonald Had a Farm” adlı şarkı, “The Little Red Riding Hood” ve “Goldilocks and Three Bears” adlı hikâyelerin gösterileri yapılmıştır. Gösteriler için öğrencilere etkinlik metinleri dağıtılmış, öğrencilerle birlikte metnin içeriğinde hangi değişiklikler yapılacağı tartışılarak, drama metinlerine son hali verilmiştir. Drama etkinlikleri rol dağıtım sürecinde etkinliklerdeki kahramanlar öğrencilere tanıtılmış, hangi kahramanın ne tür özellikleri taşıdığı öğrencilere aktarılmış ve her öğrenciden kendi kişilik özelliklerine uygun (fiziksel, bilişsel, duygusal) bir karakter seçmeleri istenmiştir. Bir karakteri birden fazla kişinin istemesi durumunda kura çekilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin istediği karakteri oynamaları için fırsat yaratılmaya çalışılmıştır. Rol dağıtım sürecinden sonra öğrencilere ilgili drama etkinliklerinin çeşitli örnekleri izlettirilmiş ve ilgili videoları evde tekrar izlemeleri, ardından drama metinlerini öğrenmeleri istenmiştir. Öğrencilere ilgili videolar izletilerek öğrencilerin etkinliklerdeki olay akışı ve kurguyu kavramaları amaçlanmıştır. 3 etkinlik için haftada 6 ders saati olmak üzere 8 hafta süre ayrılmıştır. Bu bağlamda “Old MacDonald Had a Farm” adlı şarkının gösterim ve çalışmaları için 2 haftada 12 ders saati ayrılmıştır. “The Little Red Riding Hood” ve “Goldilocks and Three Bears” adlı hikâyelerin her birisi için 3’er hafta ve 18’er ders saati ayrılmıştır. Bu sürede provalarla etkinlikler yürütülmüş, öğrencilerin hem telaffuz, vurgu, tonlama gibi dil becerileri hem de jest, mimik gibi psiko-motor becerilerindeki görülen eksiklikler belirlenerek anında dönüt verilmiştir. Öğrencilerin hazır olduğu düşünülen anda nihai gösterimler yapılmıştır.

Nihai gösterimler esnasında araştırmacı dışındaki 3 İngilizce öğretmeni gösterimleri izlemiş ve performans rubriğindeki ölçütlere göre puan vermişlerdir. Gösterimler kamera ile kayıt edilerek değerlendirmeci öğretmenlere verilerek, verdikleri puanları teslim etmeden önce istedikleri takdirde videoları tekrar izleyerek değiştirme olanağı

sağlanmıştır. Çalışmanın nicel boyutunda son olarak gruba sontest uygulanmıştır. Çalışmanın nitel boyutunda ise veri toplama amacıyla etkinlik sürecinin sonunda öğrencilerle görüşmeler yapılarak drama etkinlikleriyle ilgili görüşleri alınmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışma sürecinde nicel boyutta performans testi ve rubrikten elde edilen veriler; nitel boyutta ise görüşme formundan elde edilen veriler olmak üzere üç farklı türde veri toplanmıştır. Elde edilen verilerin her biri ayrı ayrı yöntemlerle değerlendirilmiştir.

Öntest ve sontest sonuçları SPSS 22.00 programı ile analiz edilmiştir. Çalışma grubunun az sayıda öğrenciden oluşması (9) ve verilerin normal dağılım göstermediği için araştırma problemi doğrultusunda Bağımsız Gruplar t-testi yerine parametrik olmayan istatistik tekniklerden Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Öğrencilerin performans rubriğinden aldığı puanlar tablolaştırılmış; her bir öğrencinin etkinliklerden aldığı puanlar ve bu puanlardan elde edilen ortalamalara yer verilmiştir.

Araştırmanın nitel boyutunda açık uçlu sorulara dayalı ölçme aracı kullanıldığı için, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yapılarak açık kodlama yöntemine başvurulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Elde edilen veriler bilgisayar ortamında yazıya dökülmüş, öğrenci görüşme formunda yer alan metinler tekrar tekrar okunmuş ve temalardaki benzerlik ve farklılığa göre kategorilere ayrılmıştır. Kodlar bir araya getirilerek ortak veriler frekanslar halinde dökülmüştür. Araştırma bulgularının ana temaları (kategoriler) ortaya çıkarılmıştır. Belirlenen temalardaki kodlar birbirleriyle ilişkili olarak açıklanarak yorumlanmış ve araştırmanın amacı doğrultusunda sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışmanın nicel boyutundan elde edilen veriler, nitel boyutundan elde edilen verilerle desteklenerek araştırmada öngörülen sonuçlara ulaşmaya çalışılmıştır.

Etik Kurallara Uygunluk

Araştırmanın tüm aşamalarında bilimsel etik, ilke ve kurallara uygun hareket edilmiştir. Araştırma verilerin toplanmasında yazılı performans testini içeren deneysel bir işlem yapılması, öğrencilerin drama performanslarını ölçmek için performans rubriği ve

görüşme formu kullanılması sebebiyle gerekli olan Etik Kurul Onay Belgesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından 15.04.2021 tarih ve 2021/2/25 sayılı kararı ile verilmiş olup söz konusu izin ekte sunulmuştur.

BULGULAR

Performans Testinden Elde Edilen Puanlara İlişkin Bulgular

Çalışma grubuna öntest ve sontest olarak uygulanan performans testi verileri Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öntest ve Sontest Sonuçlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi

Boyut	Öntest- Sontest	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	z	p
Performans Testi	Negatif Sıra	0	0.00	00.00	-2.67*	.007
	Pozitif Sıra	9	5.00	45.00		
	Eşit	0				

* Negatif sıralar temeline dayalı

Tabloda, 9 öğrencinin sontest puanlarında artış olduğu görülmektedir. p değeri incelendiğinde artışın sontest lehine anlamlı olduğu görülmektedir ($z=-2.675; p=.007 < 0.50$). Bu bağlamda çalışma grubunun drama etkinliklerinden sonra performans testindeki başarılarının arttığı söylenebilir.

Öğrencilerin Drama Etkinliklerindeki Performanslarına İlişkin Bulgular

Öğrencilerin drama etkinliğindeki performansları 3 farklı İngilizce öğretmeni tarafından bir rubrik ile değerlendirilmiştir. Rubrikten öğrencilerin toplam elde edebileceği puan 25'tir. Her bir etkinliğe verilen puanlar ve bu puanların ortalamaları alınarak tablolaştırılmıştır. Etkinlik metninde yeterli karakter olmaması sebebiyle bazı öğrenciler oyunların hepsinde yer alamamıştır. Dolayısıyla rolü olmayan öğrencilere o oyunlarda puan verilmemiştir.

İlk değerlendirici öğretmenin verdiği puanlar ve ortalamaları şöyledir.

Tablo 5. Birinci Değerlendirici Öğretmenin Üç Farklı Oyunda Verdiği Puanların Dağılımı

Öğrenci	Old MacDonald Had a Farm	Little Red Riding Hood	Goldilocks and Three Bears	Ortalama
Ö1	24.00	24.00	-	24.00
Ö2	16.00	23.00	-	19.50
Ö3	-	23.00	24.00	23.50
Ö4	22.00	-	23.00	22.50
Ö5	24.00	24.00	24.00	24.00
Ö6	24.00	24.00	-	24.00
Ö7	23.00	-	25.00	24.00
Ö8	22.00	25.00	-	23.50
Ö9	22.00	-	24.00	23.00
Ortalama	22.10	23.80	24.00	23.10

Tablo 5'te öğrencilerin aldıkları puanlarda, en düşük ortalamasının 19.50; en yüksek puanın ise 24 olduğu görülmektedir. Ayrıca bir öğrencinin ortalama puanının 20'den aşağıda olduğu, dört öğrencinin ise en yüksek puana (24) sahip olduğu görülmektedir.

Oyun bazında alınan puanların ortalaması incelendiğinde küçük de olsa puanlarda kademeli bir artış gözlenmektedir.

İkinci değerlendirici öğretmenin verdiği puanlar ve ortalamaları şöyledir.

Tablo 6. İkinci Değerlendirici Öğretmenin Verdiği Puanlar

Öğrenci	Old MacDonald Had a Farm	Little Red Riding Hood	Goldilocks and Three Bears	Ortalama
Ö1	25.00	24.00	-	24.50
Ö2	17.00	19.00	-	18.00
Ö3	-	24.00	24.00	24.00
Ö4	24.00	-	24.00	24.00
Ö5	24.00	24.00	23.00	23.70
Ö6	24.00	24.00	-	24.00
Ö7	23.00	-	25.00	24.00
Ö8	23.00	25.00	-	24.00
Ö9	23.00	-	24.00	23.50
Ortalama	22.90	23.30	24.00	23.03

Tablo 6 incelendiğinde öğrenci bazında en düşük ortalama puanın 18; en yüksek puanın ise 24.50 olduğu görülmektedir. Ayrıca bir öğrencinin ortalama puanının 20'den aşağı olduğu ve en yüksek ortalamaya (24.50) bir öğrencinin sahip olduğu görülmektedir.

Oyun bazında alınan puanların ortalaması incelendiğinde önceki tabloya benzer şekilde küçük de olsa puanlarda kademeli bir artış gözlenmektedir.

Üçüncü değerlendirici öğretmenin verdiği puanlar ve ortalamaları şöyledir.

Tablo 7. Üçüncü Değerlendirici Öğretmenin Verdiği Puanlar

Öğrenci	Old MacDonald Had a Farm	Little Red Riding Hood	Goldilocks and Three Bears	Ortalama
Ö1	25.00	24.00	-	24.50
Ö2	18.00	21.00	-	19.50
Ö3	-	24.00	24.00	24.00
Ö4	24.00	-	24.00	24.00
Ö5	25.00	25.00	23.00	24.30
Ö6	24.00	24.00	-	24.00
Ö7	23.00	-	25.00	24.00
Ö8	24.00	25.00	-	24.50
Ö9	24.00	-	24.00	24.00
Ortalama	23.40	23.80	24.00	23.60

Tablo 7 incelendiğinde öğrenci bazında en düşük ortalama puanın 19.50; en yüksek puanın ise 24.50 olduğu görülmektedir. Ayrıca bir öğrencinin ortalama puanının 20'den aşağıda olduğu, iki öğrencinin ise en yüksek puana (24.50) sahip olduğu görülmektedir. Son olarak bir öğrenci hariç tüm öğrencilerin 24 puan üstünde oldukları dikkat çekmektedir.

Oyun bazında alınan puanların ortalaması incelendiğinde önceki tablolara benzer şekilde küçük de olsa puanlarda kademeli bir artış gözlenmektedir. Her üç tablo incelendiğinde oyun bazında alınan toplam ortalama puanın 25 üzerinden en düşük 22.10 olduğu görülmektedir. Bu bağlamda drama etkinliklerinde öğrencilerin oldukça başarılı oldukları söylenebilir

Öğrenci görüşme formundan elde edilen bulgular

Görüşme formundan elde edilen bulgular öğrencilerin mevcut İngilizce konuşma becerisi, drama etkinliklerinin dil becerisi ile bilişsel beceriler üzerine etkisi, drama etkinlikleri sonrasındaki konuşma becerilerine dair algıları ve diğer görüşler olmak üzere alt başlıklar halinde incelenmektedir.

Öğrencilerin mevcut İngilizce konuşma becerilerine dair algıları

Görüşmeci öğrencilerin yarısından fazlası (5) “İngilizce konuşurken kendinizi nasıl hissedersiniz?” sorusuna olumsuz duygular hissettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin İngilizce konuşurken heyecanlanma (3) ve hata yapma korkusu (3) gibi duygular yaşadıkları görülmektedir. Diğer sebepler ise isteksizlik (2), baskı, kaygı, panik, başarısız olma ve dilbilgisi kurallarının çokluğu olarak sıralanmaktadır. Görüşmeci öğrencilerin belirttikleri ifadeler şöyledir:

Ö1: “*O kadar çok kural var ki dilbilgisinde, kafam karışıyor konuşurken.*”

Ö2: “*Hoca, İngilizce soru sorarken heyecanlanıyorum, kalbim 160 atıyor.*”

Ö5: “*Okuldaki derslerde İngilizce konuşurken kaygı oluyor ve heyecanlanıyorum.*”

Ö8: “*Yanlış cümle kurmak ya da yanlış telaffuz edeceğim için panik oluyorum.*”

Ö9: “*Eksik olduğumu düşündüğüm için İngilizce konuşmak istemiyorum.*”

“İngilizce konuşurken kendinizi nasıl hissedersiniz?” sorusuna 4 öğrenci olumlu yanıtlar vermişlerdir. Öğrenciler İngilizce konuşurken rahat olduklarını ve İngilizce konuşmaktan mutluluk duyduklarını belirtmişlerdir. Görüşlerden bazıları şöyledir:

Ö4: “*İngilizce konuşurken mutlu oluyorum ve yabancı dil konuşmak hoşuma gidiyor.*”

Ö6: “*İngilizce konuşurken Türkçe konuşur gibi rahat hissediyorum, herhangi bir kaygı duymuyorum.*”

Drama etkinliklerinin dil becerilerine etkisine yönelik öğrencilerin algıları

Görüşmeci öğrenciler “Drama etkinliklerinin hangi dil becerilerinizi olumlu etkilediğini düşünüyorsunuz?” sorusuna konuşma becerileri (9), kelime (7), telaffuz, (7) vurgu ve tonlama (1), cümle kurma (1) şeklinde cevap vermişlerdir. Öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

Ö1: “*Anlamını bilmediğim birçok kelime öğrendim.*”

Ö2: “*Konuşmam biraz düzeldi, ama tam değil.*”

Ö4: “Kolay bir şekilde cümle kurmama yardımcı oluyor. Bu şekilde yeni kelimeler öğrenebiliyorum. Telaffuzumun da geliştiğini düşünüyorum.”

Ö5: *Drama etkinliklerinin konuşma, kelime ve telaffuz becerilerimi geliştirdiğini düşünüyorum mesela oynadığımız oyunlar bu konuda çok etkili oldu.*

Ö6: “Konuşma becerilerimi olumlu etkilediğini düşünüyorum, eskisine göre daha akıcı konuşuyorum.”

Ö7: “En çok vurgu ve tonlamamı geliştirdi.”

Ö8: “Telaffuz becerimi kesinlikle geliştirdiğini düşünüyorum.”

Drama etkinliklerinin bilişsel becerilere etkisine dair öğrencilerin algıları

Görüşmeci öğrenciler “Drama etkinliklerinin hangi dil becerilerinizi olumlu etkilediğini düşünüyorsunuz?” sorusuna zihinde kalıcılık (5), ezberleme (4), hatırlama, (3) şeklinde cevap vermişlerdir. Öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

Ö1: “Okulda işlediğimiz konuların benzerini burada oyunlarla öğrendiğimiz için, hatırlamamam daha kolay oluyor.”

Ö4: “Drama etkinlikleriyle bir metin üzerinde çalıştımda daha kolay aklıma girdiğini düşünüyorum”

Ö5: “Öğrendiğim şeylerin uygulamaya dökülmesi mesela canlandırma-rol yapma gibi etkinlikler, öğrendiklerimin kalıcı olmasını sağladı.”

Ö6: “Drama etkinlikleri sayesinde daha iyi ezber yapabiliyorum. Oynadığımız oyunlardaki hareketler ya da fiziksel hareketlilik daha iyi öğrenmeme sebep oluyor. Drama etkinliklerinde arkadaşlarla karşılıklı etkileşimin olması bana yardımcı oluyor.”

Ö7: “Öğrendiğim şeylerin rolünü yaparken (rolümü sevdiğimden) rolümden etkilendiğim için daha kalıcı oluyor öğrendiklerim.”

Ö8: “Öğrendiğim şeylerin kalıcı olduğunu da düşünüyorum. Çünkü oynadığımız oyunlar hâlâ aklımda”

Drama etkinliklerinin konuşma becerisine etkisine dair öğrencilerin algıları

Görüşmeci öğrencilerin yarıdan fazlası (5) “Drama etkinlikleri sonrasında, öncesi ile kıyaslandığınızda İngilizce konuşurken kendinizi nasıl hissedersiniz?” sorusuna daha rahat konuştuklarını, 2 öğrenci konuşurken özgüvenin arttığını, 1 öğrenci korkmadan İngilizce konuşabildiği yanıtını vermiştir. 1 öğrenci ise kaygılarında az bir değişim olduğunu hâlâ stres duyduğunu belirtmiştir. Öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

Ö1: “*Hata yaparken düzeltilebileceğimi bildiğimi düşündüğüm için kendimi konuşurken rahat hissediyorum.*”

Ö2: “*Kaygılarım az değişti, kendimi hala stresli hissediyorum şu an bile.*”

Ö3: “*İlk geldiğimde içimde bir kaygı vardı, mesela İngilizce konuşma konusunda ama şimdi kendimi daha rahat hissediyorum konuşurken.*”

Ö4: “*Etkinliklerin sağlamış olduğu ortam rahatlığıyla özgüvenle daha rahat konuşabiliyorum.*”

Ö5: “*Mesela şimdi korkmadan direk konuşabiliyorum, telaffuzum falan da düzeldi.*”

Ö6: “*Daha rahat olduğumu düşünüyorum. Drama etkinliklerinin pratiğe ya da uygulamaya dayalı olmasından dolayı gerçek hayatta bir turistle karşılaştığımda normal konuşabilirim.*”

Ö7: “*Dramadan sonra konuşma açışından kendime güvenim arttı.*”

Ö8: “*Eski durumumu karşılaştığımda artık İngilizce konuşurken heyecanlanmıyorum ve rahat bir şekilde konuşabiliyorum.*”

Ö9: “*Bu ortamda duygularımı rahat bir şekilde ifade edebiliyorum çünkü bu ortamda hata yaptığımızda bile öğretmenimiz kızmıyor*”

Drama etkinliklerine dair öğrencilerin belirttikleri diğer görüşler

Görüşmeci öğrenciler “Drama etkinlikleriyle ilgili varsa diğer görüşleriniz nelerdir” sorusuna 6 öğrenci görüş belirtmiştir. Fikrini belirten öğrencilerin en çok vurguladığı

noktalar sosyalleşme (4), oyunculuk becerileri (2), duygularını kolay ifade edebilme (1) ve sorumluluktur (1). Öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

Ö1: “Sosyalleşmeme katkısı olduğunu düşünüyorum.”

Ö3: “Mesela önceden çok utanırdım insanların karşısında konuşurken bırakın İngilizce konuşmayı ama şimdi İngilizce konusunda performans sergileyebiliyorum.”

Ö4: “Sadece dil becerilerini değil oyunculuk becerilerini de geliştirdiğini düşünüyorum.”

Ö6: “Drama etkinlikleri sayesinde konuşurken söylediğim cümlelere uygun jest ve mimikler yapabiliyorum mesela yani duygularımı katabiliyorum.”

Ö7: “Sorumluluk duygumu geliştirdiğini düşünüyorum.”

Ö8: “Önceden tanımadığım ortamlarda çekingen davranırdım şimdi daha aktifim, hiç utanmıyorum mesela.”

TARTIŞMA ve SONUÇ

Alanyazın incelendiğinde yabancı dil öğretiminde drama kullanımı ile ilgili farklı çalışmalar bulunmaktadır. Yapılan çalışmaların ağırlıklı olarak dramanın yoğun bir şekilde kullanılabileceği iletişimsel beceriler üzerine odaklandığı görülmektedir. Bu araştırmada elde edilen sonuçlar konuşma becerisi etrafında açıklanmaya çalışılmakla birlikte, konuşma becerisinin gelişimine etki eden diğer faktörler de sonuçla ilişkilendirilmeye çalışılmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Tartışma

Araştırmanın birinci alt problemi, “öğrencilere uygulanan öntest ve sontest puanları arasında bir farklılık var mıdır?” şeklindeydi. Yapılan analiz sonucunda son test lehine anlamlı farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda drama etkinliklerinin öğrencilerin performans testinden elde ettikleri başarının artmasında etkili olduğu söylenebilir. İlgili alanyazında araştırma bulgularını destekleyen çalışmalar

bulunmaktadır. Başören (2015) drama öğretim tekniğinin yabancı dil kelime öğretimine ve öğrencilerin kelime öğrenmeye yönelik tutumlarına incelediği çalışmasında drama ile kelime öğretimi gerçekleştirilen deney grubu öğrencilerinin son test puanlarında anlamlı farklılık olduğunu belirtmektedir. Bergil (2010) İngilizce hazırlık sınıfında öğrenim gören üniversiteli öğrencilerle yabancı dil öğretiminde uygulanan iletişimsel öğretim yöntemlerine dayalı yaratıcı drama tekniğinin başarı düzeyine etkisini incelediği çalışmasında deney grubu öğrencilerinin sontest lehine anlamlı farklılık tespit edildiğini, öğrencilerin konuşma becerilerinde anlamlı bir gelişme olduğu sonucuna ulaşıldığını ifade etmektedir. Benzer şekilde Kılıç ve Tuncel'in (2009) yaratıcı dramının İngilizce konuşmaya ve tutuma etkisi adlı çalışmasında, deney grubu öğrencilerinin dilbilgisi hariç; akıcı, konuyla bağlantılı konuşma ve kelime bilgisi yeterliklerinde son test puanlarının anlamlı derecede farklılaştığını tespit etmiştir. Bu araştırmanın deneysel modeline benzer şekilde tek grup ön test-son test şeklinde desenleme ile çalışma yapan Demircioğlu ve İspir (2016) çalışmalarında İngilizce sözcük gruplarının öğretilmesinde yaratıcı drama yönteminin etkisini incelemişlerdir. İlgili çalışmada, sontest lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiş; İngilizce sözcük gruplarının öğretiminde yaratıcı dramının bir yöntem olarak kullanılmasının öğrencilerin sözcük bilgileri üzerinde olumlu bir etkisi olduğu belirtilmiştir. Benzer şekilde Yumurtacı (2019) yaratıcı dramının kelime ve yaratıcı düşünme becerilerine olan etkisini araştırdığı çalışmasında, yaratıcı drama uygulanan deney grubunun sontest lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Tartışma

Araştırmanın ikinci alt problemi “öğrencilerin drama etkinlikleri sonucu performansları ne düzeydedir?” şeklindedir. Öğrencilerin hem bireysel olarak oyunlardan aldıkları puanlar hem de grup olarak elde ettikleri puanlara göre değerlendirildiğinde öğrencilerin drama performanslarında oldukça başarılı oldukları söylenebilir. Bu bağlamda drama etkinliklerinin öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecini olumlu yönde etkilemiş olup ve performanslarını artırmıştır. Alanyazında araştırmadan elde edilen bulguları destekleyen çalışmalar bulunmaktadır.

Demircioğlu ve İspir (2016) çalışmalarında drama etkinliklerinin etkililiğini tespit etmek amacıyla etkinlik sürecinde öğrencilerden hazırlamaları istenen posterler, çalışma kâğıtları, gazeteleri değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda öğrencilerin her bir alanda en az %90 başarı elde ettiklerini ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde Bergil (2010) farklı öğretmenler tarafından uygulanan öğrenci değerlendirme formlarından elde edilen puanlara göre yaratıcı drama tekniğinin konuşma becerisi üzerinde geleneksel tekniklere göre daha etkili olduğu tespit etmiştir. Araştırma bulgularını destekleyen bir diğer çalışma da Turgut'un (2019) "Drama Öğretiminin 6. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Kaygısı Üzerine Etkisi" adlı çalışmasıdır. İlgili çalışmada 10 hafta boyunca drama etkinliklerinin gerçekleştirildiği sınıfta gözlemler yapılmıştır. Katılımcı öğrencilerin çoğunun etkinliğin başlangıcında katılım göstermediği sadece birkaç öğrencinin çekinerek aktivitelere katıldığı gözlemlenmiştir. İlerleyen haftalarda daha çok öğrencinin istekli bir şekilde drama etkinliklerine katılım gösterdiği, katılımcıların daha rahat olduğu, jest ve mimiklerini daha çok kullandıkları; çalışmanın sonlarına doğru ise İngilizce konuşurken öğrencilerin daha özgüvenli oldukları, sözel becerilerini geliştirdikleri, daha hızlı düşünüp, konuşmalara daha hızlı bir şekilde cevap verdikleri gözlemlenmiştir. Bu bağlamda ilgili araştırmada drama etkinliklerinin öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Balaban (2019) çalışmasında yaratıcı dramanın eğlenceli ve etkileşimin yüksek olduğu bir öğrenme ortamı sağlaması ve öğrencilerin özgüveni arttırarak kaygı düzeylerini düşürmesi nedeniyle İngilizce konuşma becerisini geliştirdiğini ifade etmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma

Araştırmanın üçüncü alt problemi, "drama etkinliklerinden sonra öğrenciler yabancı dil konuşma becerileri açısından kendilerini nasıl değerlendirmektedir?" şeklindedir. Yapılan görüşmelerde drama etkinlikleri sonrasında öğrencilerin konuşma (9), kelime (7), telaffuz (7), vurgu ve tonlama (1), cümle kurma (1) gibi dil becerileri; akılda kalıcılık (5), ezberleme (4), hatırlama (3) gibi bilişsel becerilerinin geliştiği ve drama etkinlikleri sonrasında özgüvenlerinin arttıklarını ve korku duymadan daha rahat

konuştuklarını sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazın incelendiğinde araştırma sonucu elde edilen bulguları destekleyen çalışmalar bulunmaktadır.

Paksoy tarafından (2008) yapılan çalışmada drama etkinliklerinin başlangıcında öğrencilerin etkinliklere katılmada isteksiz olduklarını, daha sonrasında drama etkinlikleriyle birlikte öğrencilerin daha çok katılım gösterdikleri ve eğlendikleri vurgulanmıştır. Yine aynı çalışmada uygulama öncesi, uygulama sırasında ve uygulama sonrasında yapılan konuşma testlerine göre drama sürecinin öğrencilerin sözel becerilerinin gelişmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Belhan (2014) çalışmasında öğrencilerin yazdıkları günlüklerde drama etkinliklerinin eğlenceli ve etkili olduğu, motivasyonlarını arttırdığı, etkinlikler ilerledikçe katılım konusunda isteklerinin arttığı, hata yapmaktan korkmadıklarını ve İngilizce konuşurken özgüvenlerinin arttığını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde Turgut (2019) çalışmasında öğrencilerin drama etkinliklerinden hoşlandıkları, drama ve konuşma etkinliklerine ilgileri arttırdığını, etkinliklerde kullandıkları içerik ve cümleleri hala hatırlayabildiklerini ifade ettiklerini belirtmiştir.

Bu çalışmada ayrıca drama etkinliklerinin sosyalleşme (4), oyunculuk becerileri (2), duygularını kolay ifade edebilme (1) ve sorumluluk gibi hususlarda öğrencilere fayda sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Pesen (2016) öğrencilerin konuşma becerilerinin geliştirilmesinde drama ve müzik portfolyosu'nun etkisini incelediği çalışmasında, benzer bulgulara ulaşmıştır. İlgili çalışmada 34 öğrenciyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen 18 öğrenci kelime, 28 öğrenci telaffuz, 13 öğrenci arkadaşlara iletişim, 6 öğrenci cümle kurma, 10 öğrenci konuşma ve İngilizce dil becerileri üzerinde drama ve müzik portfolyosunun olumlu etkileri olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bağlamda drama etkinliklerinin öğrencilerin sadece dil ve bilişsel becerilerini değil aynı zamanda sosyalleşme ve duygularını kolayca ifade edebilme gibi iletişim becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Balaban (2019) ve Ayna (2021) çalışmalarında da dramanın öğrencilerin sosyalleşme ve iletişim becerilerine katkı sağladığı vurgulanmaktadır. Benzer şekilde Sirisrimangkorn & Suwanthep (2013) çalışmalarında dramanın İngilizce öğrenenlerin hem konuşma yeteneklerini hem de

güdülenme, özgüven, sorumluluk ve işbirlikçi çalışma duygularını geliştirdiği sonucuna ulaşmışlardır. Soyer (2016) yaratıcı dramının öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmesinin yanı sıra öğrenilenlerin kalıcılığı, özgüven duygusu, çok yönlü düşünme, iş birliği ve paylaşım duygusunun artması, çekingenlik, utanma ve kaygı düzeylerinin azalmasında etkili bir yöntem olduğunu vurgulamaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda drama etkinliklerinin öğrencilerin yabancı dil konuşma becerisini olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Kelime, telaffuz, vurgu, tonlama ve cümle kurma gibi dil becerilerinin yanı sıra akılda kalıcılık, ezberleme, hatırlama gibi bilişsel becerilerde öğrencilerin göstermiş oldukları gelişim sonucu konuşma becerilerini de olumlu yönde etkilendiği söylenebilir. Araştırmada dikkat çeken bir diğer bulgu ise öğrencilerin drama etkinliklerinin sosyalleşme, oyunculuk becerileri, duygularını kolay ifade edebilme ve sorumluluk alma gibi alanlarda faydalı olduğunu belirtmeleridir. Bu bağlamda drama etkinlikleri öğrencilerin sadece bilişsel ve dil becerilerini değil, aynı zamanda iletişim kurma, sosyalleşme ve kişisel gelişimlerini olumlu yönde etkileyerek öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine katkı sağlayabilir.

Öneriler

Drama etkinliklerinin yabancı dil öğretiminde konuşma becerisi üzerine etkisinin araştırıldığı bu çalışmanın sonuçları bir devlet okulunda ders dışı etkinlik olarak İngilizce drama eğitimine katılan öğrenciler ve bu etkinlik kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler ile sınırlıdır. Bu sınırlılıklar ve araştırma sonuçlarına paralel olarak geliştirilen öneriler şöyledir:

Konuşma, müzik gibidir. Konuşmada ses kalıplarını algılama, anlamlandırma ve uygulamada eksiksiz kullanım, bilgi, beceri ve duygu bütünlüğünün sağlanmasına bağlıdır. Drama etkinliği bu bütünlüğü sağlamada ve beş duyuya dayalı öğrenmede etkin öğretim tekniklerinden biridir. Yabancı dil öğretim sürecinde öğretmenler, öğrenme sürecinde drama etkinliklerinden daha sık faydalanma yoluna gidilebilir.

Öğrencilerin ikinci bir dilde kendini ifade etme yeterliği kazanması, telaffuz, diksiyon, vurgu, tonlama gibi becerileri etkin kullanmasına, konuşma içeriği ile jest ve mimiklerini uyumlu kullanılmasını gerektirir. Konuşmada bu becerileri kazandırmada drama etkinliğine başvurulabilir. Dolayısıyla ders içi ve ders dışı etkinliklerde, dramanın bu olumlu gücünden daha çok yararlanılmalı, öğrencilerin drama ile kendini ifade edebileceği ortamlar oluşturulmalı ve yabancı dil öğretim programları hazırlanırken drama etkinliklerine yeteri kadar önem verilmelidir.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, Ö. (2014). *Eğitimde yaratıcı drama* (5. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık
- Ayna, D. (2021). *8.sınıf İngilizce dersi okuma becerisinin geliştirilmesinde yaratıcı dramanın kullanımı*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Balaban, H. A. (2019). *İngilizce konuşma becerilerini geliştirmede yaratıcı drama: bir eylem araştırması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Başören, M. T. (2015). *Drama öğretim tekniğinin yabancı dil kelime öğretimine ve öğrencilerin kelime öğrenmeye yönelik tutumlarına etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Belhan, E. D. (2014). *The use of drama activities to increase student motivation towards speaking English*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çığ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Bergil, A. S. (2010). *İngilizce öğretiminde konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik alternatif bir teknik: yaratıcı drama*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Büyüköztük, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (22. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demircioğlu, Ş. ve İspir Akkuş, A. (2016). İngilizce sözcük gruplarının öğretilmesinde yaratıcı drama yönteminin etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 11(1), 105-116.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi* (2. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Frankel, J. R., & Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- İkinci, Ü. (2019). *Teaching English through drama and drama techniques in ESL classrooms*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kılıç, Ş. ve Tuncel M. (2009). Yaratıcı dramanın İngilizce konuşmaya ve tutuma etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 9(2), 55-80.
- McCaslin, N. (1999). *Creative drama in the classroom and beyond* (2nd ed.). New York: Longman Publishing.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Beverly Hills: Sage Publications
- Özbay, F. (2003). Türkiye’de yabancı dil öğretiminin tarihi geçmişi ve Türkiye’nin günümüzdeki yabancı dil politikası.

- http://www.onlinearabic.net/sizden_gelenler_dosya/8043444.doc adresinden erişilmiştir.
- Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Paksoy, E. (2008). *The effects of process drama on enhancement of self-esteem and oral skills in English language classroom*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Pesen, S. (2016). *Using drama and music portfolio as an alternative assessment for developing ELT learners' speaking skills*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Richards, J. C. & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press
- Sirisrimangkorn, L. & Suwanthep, J. (2013). The effects of integrated drama-based role play and student teams achievement division (stad) on students' speaking skills and affective involvement. *Suranaree University of Technology, Thailand, Scenario, 2013(2)*,62-76.
- Soyer, S. (2016). Yabancı dil öğretim yöntemi olarak yaratıcı drama ve etkileri. *International Journal of Contemporary Educational Studies, 2(1)*, 146-152
- Turgut, M. (2019). *The effects of teaching through drama on English speaking anxiety of 6th grade students*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

ORCID

Murat ÇOKYAMAN <https://orcid.org/0000-0002-9682-5036>

Hacı Ömer BEYDOĞAN <https://orcid.org/0000-0002-2957-4767>

SUMMARY

Purpose

It can be said that the effective use of drama activities will contribute significantly to the development of foreign language speaking skills. For this purpose, the effect of drama activities on speaking skill in foreign language teaching was searched in this study.

Method

The mixed method was preferred, in which both quantitative and qualitative research methods were used. The study was conducted with 9 sixth grade students who attended the English drama program within the scope of extracurricular activities in a public school in Central Anatolia. In the experimental part of the study, single group pretest-posttest design, also known as preexperimental design in the literature, was preferred. Results from this pattern are less reliable than true and quasi-experimental patterns. Therefore, the results obtained from the experimental process were supported by the data obtained from the performance rubric and student interview form. Performance test was applied to the study group as a pretest before the drama activities, and as a posttest after the drama activities. Throughout the study, three drama activities were held. The study lasted eight weeks. Drama performances of students were evaluated with a performance rubric by three different teachers. After the drama activities, the students were interviewed and their opinions about the process were determined. The results of performance test were analysed with SPSS 22.00 program and the scores obtained from the performance rubric were interpreted in a table. Finally, the content analysis of the data obtained from the interview form was made and quantitative data were interpreted along with qualitative data.

Findings, Results and Discussion

When the pretest-posttest results were compared, it was determined that the students got higher scores in the posttest and there was a significant difference in favor of the posttest ($z=-2,675$; $p=,007<=0,5$). According to the results obtained from the performance rubric, all students exceeded 20 points out of 25, except one student. It was observed that the scores obtained on the basis of the game gradually increase and the total average score is the lowest 22.1 out of 25. In this context, it can be said that students are very successful in drama activities. In the interviews after the drama activities, the students stated that their language skills such as speaking (9), vocabulary (7), pronunciation (7), accent-intonation (1), sentence formation (1), and their cognitive skills such as retention (5), memorization (4), and recalling (3) improved. Besides, they expressed that they have much more self-confidence after the drama activities and they spoke more comfortably without fear. They also stated that drama activities are useful in subjects such as socialization (4), acting skills (2), expressing feelings (1) and responsibility. According to the results of the research, it can be said that drama activities positively effect students' ability to speak foreign language. In addition to language skills such as vocabulary, pronunciation, accent, intonation and sentence formation, it can be said that the development of students in cognitive skills such as retention, memorization, remembering has a positive effect on students' speaking

skills. Another remarkable result in the study is that students state that drama activities are useful in areas such as socializing, acting skills, expressing their feelings comfortably and taking responsibility. In this context, drama activities contribute not only to the cognitive and language skills of the students, but also to the multidimensional development of the students by positively effecting their communication, socialization and personal development. As a result, this positive power of drama should be used more in classroom and extracurricular activities, environments where students can express themselves with drama should be created and drama activities should be given enough importance while designing foreign language teaching programs.

Ek 1. Etik Kurul Onay Formu

KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL DEĞERLENDİRME VE
KARAR FORMU

Değerlendirme Talebinde Bulunan Kişi/Kurum	Murat ÇOKYAMAN		
Değerlendirme Başvuru Tarihi	18.03.2021		
Değerlendirilmesi Talep Edilen Eserin/Araştırmanın Adı	Yabancı Dil Öğretiminde Drama Etkinliklerinin Konuşma Becerisi Üzerine Etkisi		
Değerlendirilmesi Talep Edilen Araştırma/Ölçek/Anket/Görüşme Formu			
Değerlendirmeyi Yapan Etik Kurul	KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULU		
Değerlendirme Toplantı Bilgileri	Yeri	Tarihi	Saati
	İİBF Dekanlığı Makam Odası	15.04.2021	11:00
Karar No	Karar Tarihi	15.04.2021	
	Karar No	2021/2/25	
Karar Sonucu	(X) Kabul	(X) Oybirliği	
		( ) Oy Çokluğu	
	( ) Ret	( ) Oybirliği	
		( ) Oy Çokluğu	

Etik Kurulumuz, yukarıda başvuru bilgileri yer alan eser/araştırma için toplanarak bilimsel araştırmalar ve yayın etiği açısından değerlendirme yapmış ve aşağıda gerekçesi açıklanan karar(lar)ı almıştır:

<u>Karar ve Gerekçesi</u>
Murat ÇOKYAMAN'a ait "Yabancı Dil Öğretiminde Drama Etkinliklerinin Konuşma Becerisi Üzerine Etkisi" konulu proje araştırmasının bilimsel araştırmalar etiği açısından yapılan değerlendirmesinde kabulüne, <i>Oy birliğiyle karar verilmiştir.</i>
Etik Kurul Başkanı Prof. Dr. Nur ÇETİN

